

بنیاد فیریه قواچه نصیر طوسی

قانون اصلاح قانون ایمنی راهها و راه آهن

مصوب تیرماه ۴۹ و اصلاحیه سال ۷۹

ماده ۱- متون زیر به عنوان تبصره‌های (۳)، (۴)، و (۵) به ماده (۶) قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب ۱۳۴۹/۴/۷ افزوده می‌شود:

تبصره ۳- دادگاه با درخواست وزارت راه و ترابری در خصوص میزان خسارت و هزینه‌ها، خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رای مقتضی صادر خواهد نمود.

تبصره ۴- مأموران مربوط در وزارت راه و ترابری و راه آهن و مأموران نیروی انتظامی موظفند ضمن مراقبت به محض مشاهده وقوع تجاوز به راهها و راه آهن و حریم آنها مراتب را به مراجع صالح جهت اقدام لازم اطلاع دهند. مأمور یا مسئول یاد شده در صورت تسامح به مجازات مربوط محکوم خواهد شد.

تبصره ۵- برداشت شن و ماسه از بستر رودخانه حداقل تا شعاع پانصد متر (۵۰۰ متر) از بالا دست و یک کیلومتر از پایین دست پل ها ممنوع است و متخلفان به مجازات مربوط محکوم خواهند شد.

ماده ۲- متن زیر به عنوان ماده (۷) به قانون یاد شده اضافه و شماره مواد بعدی به ترتیب به (۸) تا (۱۶) اصلاح می‌گردد.

ماده ۷- ریختن زباله، نخاله، مصالح ساختمانی، روغن موتور و نظایر آن و یا نصب و استقرار تابلو یا هر شیئی دیگر در راهها و راه آهن و حریم قانونی آنها در داخل یا خارج از محدوده قانونی شهرها و همچنین هرگونه عملیات که موجب اختلال در امر تردد وسایل نقلیه می‌شود و نیز ایجاد راه دسترسی ممنوع است.

تبصره ۱- مرتکبان جرایم بالا علاوه بر جبران خسارت وارده به حبس از سه ماه تا دو سال محکوم و چنانچه تخریبی صورت نگرفته باشد مرتکب یا مرتکبین، حسب مورد ضمن رفع موانع و رفع تجاوز و جبران خسارت وارده به یک ماه تا شش ماه حبس و یا پرداخت جزای نقدی از پانصد هزار (۵۰۰/۰۰۰) تا پنج میلیون (۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال محکوم خواهند شد. در مورد اخیر با جبران خسارت تعقیب موقوف خواهد شد.

تبصره ۲- ایجاد راه دسترسی به حریم و گذرگاه مناسب، درختکاری و عبور دادن تاسیسات از عرض راه و راه آهن و نصب تابلو در حریم آنها با اجازه وزارت راه و ترابری مجاز است. در موارد اضطراری به منظور ترمیم تاسیسات عمومی که از عرض راه عبور نموده است دستگاه مربوط با کسب موافقت وزارت راه و ترابری و ضمن رعایت کلیه نکات ایمنی اقدام خواهد نمود.

تبصره ۳ - وزارت راه و ترابری مکلف است نسبت به برآورد هزینه و خسارت وارده به راهها و حریم آنها و ابنیه فنی و علایم و تاسیسات و تجهیزات ایمنی که در اثر برخورد وسایط نقلیه و یا عبور بارهای ترافیکی و لوله های آب، گاز، فاضلاب و کابل برق و مخابرات و غیره و هرگونه عملیاتی که منجر به بروز هزینه و خسارت گردد، اقدام و مبالغ دریافتی را به حساب خزانه واریز و صددرصد (۱۰۰٪) آن را به منظور ایمن سازی راهها به مصرف برساند.

ماده ۳ - متن زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده (۱۲) قانون یاد شده افزوده می شود و تبصره ذیل آن به تبصره (۱) تغییر می یابد:

تبصره ۲ - حسب درخواست شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران، مرجع قضایی صالح دستورالزام را مبنی بر همکاری و نظارت مأموران نیروی انتظامی با آن شرکت جهت ایجاد نظم به منظور انسداد محل های تردد غیر مجاز صادر می کند.

ماده ۴ - ماده (۱۴) قانون یاد شده به صورت زیر اصلاح می شود:

ماده ۱۴ - وزارت راه و ترابری مکلف است هنگام ایجاد راههای جدید و راه آهن، گذرگاه های ضروری و مجاری لازم را در نظر گرفته و موجبات ارتباط دو طرف راه احدائی را به نحو مقتضی فراهم کند. وزارت پست و تلگراف و تلفن در مورد فراهم نمودن امکانات ارتباطی و وزارت نیرو در مورد تامین روشنایی راهها مکلفند حسب اعلام وزارت راه و ترابری و در چهارچوب مقررات موجود اقدام کنند.

ماده ۵ - متن زیر و تبصره های آن به عنوان ماده (۱۷) به قانون یاد شده افزوده می شود:

ماده ۱۷ - ایجاد هرگونه ساختمان و دیوارکشی و تاسیسات به شعاع صد (۱۰۰) متر از انتهای حریم و راهها و حریم راه آهن های کشور و در طول کنار گذرهایی که وزارت راه و ترابری احداث نموده یا می نماید و یا مسئولیت نگهداری آنها به عهده دارد بدون کسب مجوز از وزارت مذکور ممنوع می باشد.

وزارت راه و ترابری موظف است در مورد متخلفان برابر تبصره (۱) ماده (۶) قانون ایمنی راهها و راه آهن اقدام کند.

با تصویب این ماده تبصره ذیل ماده (۱۵) لغو می گردد.

تبصره ۱ - وزارت راه و ترابری مکلف است نوع کاربری زمینهای اطراف راهها و راه آهن های کشور به عمق صد (۱۰۰) متر را بعد از حریم قانونی آنها تهیه و به تصویب هیات وزیران برساند و از متقاضیانی که برحسب ضرورت وفق ماده (۱۵) همین قانون نیاز به احداث مستحقاتی در حد فاصل فوق را داشته باشند وجوهی را براساس آیین نامه ای که به تایید هیات وزیران می رسد اخذ و به حساب خزانه واریز و صددرصد (۱۰۰٪) آن را به منظور ایمن سازی راهها به مصرف برساند.

تبصره ۲ - نظارت بر امر ساخت و ساز در حاشیه راهها و راه آهن ها تا شعاع صد (۱۰۰) متر از منتهی الیه حریم قانونی آنها توسط وزارت مذکور اعمال می شود.

به وزارت یاد شده اجازه داده می شود به منظور ایجاد هماهنگی براساس موارد موضوع تبصره (۱) همین ماده نسبت به صدور مجوز ایجاد مستحقات به متقاضیان اقدام نماید. بدیهی است متقاضیان باید سایر مجوزهای لازم را از مراجع مربوط اخذ نمایند.

تبصره ۳- ایجاد تاسیسات عمومی نظیر خطوط آب، برق، فاضلاب، نفت، گاز، مخابرات و نظایر آنها با رعایت مسایل فنی و ایمنی مربوط به هر یک، تابع آیین نامه ای است که ظرف سه ماه از تصویب این قانون به پیشنهاد وزیر راه و ترابری به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۶- متن زیر به عنوان ماده (۱۸) به قانون ایمنی راهها و راه آهن افزوده می شود:

ماده ۱۸ - وزارت جهادسازندگی همچنان عهده دار وظایف مربوط به برنامه ریزی، احداث، نگهداری و مرمت راههای روستایی بوده و با متجاوزین به حریم راههای روستایی برابر ماده (۶) همین قانون و تبصره های ذیل آن اقدام خواهد نمود.

ماده ۷- متن زیر به عنوان ماده (۱۹) به قانون یاد شده اضافه می شود:

ماده ۱۹ - وزارتخانه های راه و ترابری و جهادسازندگی مکلفند علایم افقی و عمودی و تجهیزات ایمنی لازم را در طول هر یک از راههای مربوط مشخص و در محلهای مورد نیاز نصب و اجرا نمایند.

تبصره - وزارتخانه های مذکور مکلفند برای انجام عملیات احداث و مرمت و یا نگهداری راههای مربوط علایم ایمنی لازم را نصب نمایند چنانچه بر اثر کوتاهی در بکار بردن علائم یاد شده خسارتی به اشخاص (حقیقی یا حقوقی) وارد شود هر یک از وزارتخانه های یاد شده حسب مورد موظف است از مطالبات پیمانکار یا اعتبارات جاری و عمرانی وزارتخانه، خسارت وارده را پرداخت نماید و چنانچه مأموران دولت یا پیمانکاران مرتکب تقصیر شده باشند، دولت خسارت پرداخت شده را از آنها استیفا خواهد نمود.

ضمناً در کلیه مواد مربوط به قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب ۱۳۴۹/۴/۷ و اصلاحات بعدی آن عبارت ذیل جایگزین می گردد:

- به جای کلمه (شاهراه) عبارت (آزاد راه) جایگزین می شود.

- به جای عبارت (وزارت راه) عبارت (وزارت راه و ترابری) جایگزین می گردد.

- به جای عبارت (معاونین راهداری و حمل و نقل جاده ای) عبارت (معاونین راهداری و حمل و نقل جاده ای و پایانه ها) جایگزین می شود.

- به جای عبارت (کمیسیونهای راه و دارایی مجلسین) عبارت (کمیسیون مسکن و شهرسازی و راه و ترابری و کمیسیون امور اقتصادی و دارایی و تعاون مجلس شورای اسلامی) جایگزین می گردد.